

המאור שבתורה

מעט מן האור דומה הרבה מן החושך

שבת כח' סיון התשפ"ו

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
19:28	20:20	י-ם
19:28	20:19	ת"א
19:31	20:23	חיפה
19:28	20:19	ב"ש

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ" 050-4194600

לע"נ: מר"א עטר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי

לפני עשרות שנים ביקר בארץ הגאון רבי **אברהם יפה** זצ"ל-חתנו של **הסבא מנובהרדוק** זצ"ל, וראש ישיבת "בית יוסף"-ומסר שיעור בשיבתו של נכדו רבי **אהרן** זצ"ל, שהתגורר בשכונת לרב **בן ציון אבא שאול** זצ"ל. בסיום השיעור שאל הגאון האורח: יש כאן תלמיד ספרדי? ניגש אחד האברכים, והגאון האורח אמר לו: היום נוכחתי לדעת, שתפארת היהדות הספרדית לא נגוזה!

הבוקר פגשתי את ה"מחנה אפרים"!.. לתמיהת השומעים, השיב: התפללתי הבוקר בבית הכנסת, ולידי ישב תלמיד חכם ספרדי. **בכל נושא שדיברנו ידע** לצטט את סוגית הגמרא, הרמב"ם, הטור והשו"ע בלשונם! נענה נכדו הגאון רבי אהרן זצ"ל, ואמר: אכן, אכן, זהו הרב בן ציון אבא שאול, והגדרה של ה"מחנה אפרים" ממש הולמת אותו!

פעם אחת בא אל הגאון רבי **חיים קניבסקי** שליט"א בחור שנפגש עם המדוברת וקבע כבר פגישה שניה עמה. בנתיים הציעו לו **הצעה אחרת** עדיפה משל זו, ביטל את הפגישה עם הראשונה וקבע עם השניה, ושאל אם עשה נכון. אמרתי לו שלא עשה נכון, כיון שקבע היה צריך להיפגש.

אמר לי הבחור כי ה' שילם לו מיד, כי לאחר שקבע פגישה עם השניה טיילן השדכן שהיא מבטלת את הפגישה. כאשר עשה **כן יעשה לו**.

פעם שהה אדם בבית הרב **פטילון ליאון** זצ"ל, ולפתע ראה חתולה נכנסת לבית הרב ונעמדת. הרב פטילון התבונן בה ואמר: "לכי, את מתוקנת!!" ומיד יצאה החתולה. שאל המקורב לרב: מי זאת? זוהי נשמה של בחורה שהייתה בת שבע עשרה ענה הרב, אשר חיללה את השבת ובאה בגלגול חתולה, עתה באה הנשמה **על תיקונה** וברגע זה נדרסה למוות. משיצא המקורב מבית הרב, גילה לתדהמתו את נבלת החתולה מושלכת באמצע הכביש, היא נדרסה ע"י משאית ברגע שיצאה מביתו של הצדיק. הספורים מעטים הם מיני רבות מתוך **הספורים** שהיו עם הרב פטילון בהם ראו אנשים רבים ישועות ונחמות.

לע"נ רחל ורשאלוב
בת קלרה ואליהו

נתנו לאדם גרזן ואמרו לו יש לך משימה בתוך 8 שעות ליכרות עץ מאד עבה ביער לקח האיש את הגרזן והשחית אותו במשך 6 שעות תוך 2 שעות כרת את כל העצים שהיו ביער לכל אדם ישנם כוחות צריך לדעת לנצלם

אם תזכור את בוראך
בשלוותך
תמצאנו גם בצרתך

בתקופה שהרב **מרדכי אליהו** זצ"ל היה מאושפז בבית החולים, והרב לא היה יכול להרים ספר שלם **מרום חולשה**, צילמתי דף אחד מהרמב"ם ועטפתי אותו בניילון כדי שיהיה קשיח והרב יוכל ללמוד בו כשירגיש טוב יותר.

הרב לקח את הדף והיה קורא בו **מבדל למכשירים** המחוברים אליו. אחרי שתי דקות הוא היה מזיע מרוב מאמץ, המשקפים שלו היו מתמלאות לחות, אבל הרב לא היה עוזב את הדף. אנשים נכנסים ויוצאים מחדרו, והרב **לא שם לב**. כל כולו שקוע בלימוד של הרמב"ם.

מה המים
יורדים
טפין
טפין
ונעשים
נחלים
נחלים

כך
התורה
אדם
למד
שתי
הלכות
היום
ושתים
למחר

עד
שנעשה
נחל נובע

מסופר על מלך רב עוצמה ולמרות הכול הוא אינו מאושר לא רק שאינו מאושר הוא עצוב ולמלך היה משרת מאושר מאד בכל בוקר הוא נהג להעיר את המלך בחיוך ולהגיש לו את ארוחת הבוקר תוך שהוא מפזם שירים עליזים יום אחד ציווה המלך לקרוא לו "משרתי" אמר לו מה הסוד שלך? איזה סוד עול מעלתו? שאל המשרת **סוד השמחה** שלך אין שום סוד הוד מעלתו השיב המשרת "לא יכול להיות אתה משקר" איך זה שאתה תמיד שמח ועליז איך?

הוא לא הצליח להסביר לעצמו מדוע המשרת הזה מאושר כשהוא חי בצמצום, כדרכם של מלכים כועסים **מבולבלים ומתייסרים** הוא כינס את כל יועציו וסיפר להם על השיחה עם המשרת למה האיש הזה מאושר? שאל תשובתם הייתה שזה משום שהוא מחוץ למעגל "מחוץ למעגל" ? תמחה המלך כן ענו יועציו וזה מביא לו אושר שאל המלך, לא אדוני זה מה שגורם לו שלא יהיה אומלל הסבירו לו **מעגל התשעים ותשעה** הסבירו למלך שלא הבין דבר מהשיחה יועציו הרגיעו אותו והבהירו לו שיוכלו להוכיח את ההסבר באמצעות מעשים בכך שנגרמו למשרת להיכנס למעגל כיצד עשו זאת?

הם קשרו לדלת ביתו של המשרת שק ובו תשעים ותשע מטבעות מזהב והצמידו אליו את הפתק הבא האוצר הזה שלך על היותך איש טוב תיהנה ממנו ואל תאמר לאיש כיצד מצאת אותו, המשרת המאושר רוקן את שק מטבעות הזהב על שולחנו, והחל לספור וגילה שיש בשק רק תשעים ותשעה מטבעות, שדדו אותי!... הוא צעק בזעם, ונתחיל לחפש על השולחן, על הריצפה, אך לא מצא... תשעים ותשעה מטבעות זה הרבה כסף, אך חסר מטבע אחד כדי שיהיה שלם, חשב בליבו, לקח עט ונייר והחל לחשב כמה זמן ייקח לו לחסוך את **המטבע המאבד**. הוא חשב שכאשר יהיו לו מאה מטבעות הרי שיהיה עשיר ויוכל להפסיק לעבוד.

חישב וחישב ואמר אני אעבוד הרבה ואחסוך את משכורתי אמצא עבודה נוספת עד הלילה לאחר עבודתי בארמון, **אבקש גם מאשתי** שתתפשט עבודה בכפר לתקופת מה... וכך הפך המשרת לעצוב וזועף ומצב רוחו היה עגום וזאת בעקבות המחשבות להשיג עוד מטבע. מלך יקר שלנו, זהו ההסבר שלנו, המשרת נכנס למעגל התשעים ותשע...

לפעמים אנו נוטים לחשוב שהאושר שלנו נמצא **בנקודה מסוימת** והוא תלוי בהון שנצליח לצבור בכבוד שירכשו לנו הבריות. סוג של פסגת שאיפות מדומיינות אולם האושר נמצא רק בהווה ובהסתפקות בקיים. (העורך)

לאברך ירא שמים נולד ל"ע ילד חרש-אילם, נכנס האברך אל הקודש פנימה וגולל בפני הרבי **מרדכי בידרמן** זצ"ל את סיפור הילד, תוך שהוא מדגיש שכבר ביקר אצל רופאים מומחים מהגדולים בארץ, והם אינם נותנים שום תיקווה לשינוי מצב הילד על פי הרפואה הטבעית, האדמו"ר בירך ואף הבטיח מפורשות: "הוא עוד ידבר!"... חלפה שנה והילד **עדין אינו מדבר**, שוב הגיע האברך אל הרבי שיבקש עליו רחמי שמים, אולם הרבי פנה אליו בקול מתרעם ואמר: "ומילה שלי כבר איננה מילה? הלא אמרתי שידבר והוא עוד ידבר!" ואכן כעבור זמן קצר חל לפתע שינוי אצל הילד, הוא החל לדבר ולשמוע כנגד כל תחזיות הרופאים.

אחד הקשיים בדרך אל השמחה הוא תסמונת ההשוואות

שמעת פעם דבר מוסר נאה, אל תחשוב שיש לך כבר מה 'למכור'. חרטה היטב בליבך ומוכרה קודם כל לעצמך

איש שמן אחד עומד שעה ליד גן ילדים. הגננת מתחילה לחשוך, היא ניגשת אליו ושואלת אותו: "אתה מחכה לילד?" אז השיב לה האיש: **לא, אני סתם שמן...** **** **שאלו** את החתן "בשביל מה באת עם מגפיים?" "כי אני לא יודע **לאיזה בוך אני ניכנס...**"

יש אנשים שהבעיה היחידה שלהם היא עצם קיומו של החוק והעונש הצפוי בעקבותיו. אלה מסייעים לאדם להפנים את המציאות שיש דין ויש דיין שאין מושג של איש הישר בעיניו יעשה.

לכיתו רבי **זאב אידלמן** זצ"ל שבבני ברק היה רבי **שלום שבדרון** זצ"ל רגיל להגיע, והיו לומדים מתחילת הלילה עד אשמורת הבוקר והולכים בשמחת התורה להתפלל כוותיקין.

אודות זה סיפרו גם השכנים כי פעם הגיע רבי שלום אל רבי זאב, וישבו ולמדו כל הלילה. בשעת אשמורת הבוקר אחרי עמלם ויגיעתם, יצאו בריקוד סוער במרפסת ביתם...

תלמיד אחד של הגאון רבי **חיים מוולוז'ין** זצ"ל בעל כשרון נפלא, עבר עליו רוח "חופש", ויעזוב את הישיבה, ויסע לבערלין והתמכר ללמודי חכמות חול, ונעשה מלומד וחכם גדול, אבל נעשה חפשי מן המצוות, ועבר על כל איסורין שבתורה. והגאון רבי חיים זצ"ל **הצטרף מאוחר** שתלמיד בעל כשרון כזה עזב לימוד התורה, אבל לא היה לאל ידו להשיבו. כשגמר התלמיד חוק למודו, ושב לארצו ולעירו, סר בדרכו לרבו רבי חיים זצ"ל, שאף בהיות התלמיד חפשי בדעות ובמעשים, כבד את מי שהיה רבו, כי ידע ישרו, אמתו וחכמתו.

רבי חיים שאלהו, שמעתי שנעשית חפשי מן המצוות, מדוע? התלמיד השיב שכן הוא, חפשי הוא מהמצוות, והחל להקשות על הדת והאמונה קושיות חותרות תחת יסודי הדת. הגאון רבי חיים זצ"ל ישב בדומיה ושמע, וכשהתלמיד גמר קושיותיו, שאלהו, **הגידה האמת** אם מפני שנולדו במוחק הקושיות והספקות עברת על דברי תורה, או להפך, מפני שעברת תחלה על דברי תורה ומצוות, בקשת ומצאת הקושיות? התלמיד החפשי הודה על האמת שתחילה עבר על המצוות ואח"כ מצא הקושיות. אם כן, ענה הגאון רבי חיים זצ"ל - **אין אלו קושיות** אלא תירוצים-ועל תירוצים אין לי תירוק.

בואו והצטרפו לרשימת תפוצה
hamaor.net@gmail.com

רגישות היא בסיס למצוות "ואהבת לרעך כמוך". רגישות כזאת אפינה את הגאון רבי **חיים ברים** זצ"ל. פעם ישב אדם ידוע שבעה ל"ע, ואחיו ישב במקום אחר. חשבו אנשים ששניהם יושבים יחד ובאו לבית האב בתקווה למצוא את האיש המפורסם. כשבאו, וראו את האב השני, הפטירו "המקום ינחם" והלכו מיד לביתו של **האב המפורסם**. אבל כשהגיע רבי חיים ברים, האריך עמו בשיחה שעה ארוכה, עד שחש הלה שהגיע הרב רק למענו...

הענקת הנאה ושמחה לאחרים, היא ההנאה שלך.

כורדי גוי פוגש ברועה צאן ואומר לו, "אם אני אומר לך כמה כבשים יש לך מה אתה נותן לי?" אומר לו הרועה צאן, "אני אתן לך כבש אחד". הכורדי מוריד את הראש, מרים ואומר לו, "יש לך 219 כבשים!" "איך ידעת?" "מתפלא הרועה צאן ונותן לו אחד. איך שהכורדי הולך הרועה צאן קורא לו ואומר, "אם אני מנחש איזה עדה אתה, תחזיר לי את הכבש?" הכורדי מסכים והרועה צאן אומר, "אתה כורדי!" "איך ידעת?" "הוא מתפלא, עונה לו הרועה צאן,

"כי רק כורדי ייקח את הכלב ..."

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב **ראובן אלבז שליט"א**

משולחן גבוה

מאתיים וחמישים מקטירי הקטורת, אשר חלקו על כהונתו של אהרן הכהן, נשרפו באש שיעאזא מאת ה'. לאחר מכן נצטוו משה רבינו לומר לאלעזר בן אהרן הכהן שירים את המחנות מבין השריפה, וירקע מהם ציפוי למזבח, ויהיו לאות לבני ישראל.

ורבותינו שאלו: מדוע אלעזר, מדוע לא עשה זאת אהרן הכהן בעצמו? האנשים האלו שילמו בחייהם על מחלוקתם כנגד אהרן. אם אהרן עצמו יקח את המחנות לרקעו, יהיה זה כעין שמחה לאיד חלילה כעין הפגנת נצחון. וזאת אין לעשות. **איו גדלות** רוח הורתה לנו התורה - גם אם נצחת, אל תפגין קורת רוח. אדרבה, תצטער על שכך עלה בגורלם!

כאשר רבן גמליאל התעמת עם רבי יהושע, במחלוקת לשם שמיים, וחכמי ישראל ראו לנכון להשעות את רבן גמליאל לזמן מה מנשיאותו, הם לא מינו תחתיו את הגדול את הגדול מביניהם, את רבי יהושע עצמו. כי אז, יהיה בכך משום פגיעה ושמחה לאיד. כעין הפגנת נצחון. רק משום כך, הם דילגו על רבי יהושע ומינו את רבי אלעזר בן עזריה, בן השמונה עשרה!

הבה נלמד מכך, את התועלת שבהבלגה. הבה נדע, שעיוות הוא דבר שבדיעבד, וגם אם מנצחים בו יש להצטרף על שהזקקנו לכך!

עזת שלום ומזרח לכל בית ישראל

בוא וראה כמה חביבין ישראל לפני הקב"ה -

שבכל מקום שגלו שכנה עמו.

רבי אלימלך מליזנסק אמר: בשעה שאבאו לעולם הבא וישאלו אותי אם למדתי תורה אומר "לא" נזהרת בתפילה - "לא", עסקת במצוות ובמעשים טובים - "לא", יאמרו לי "אם כך, קיימת את הציווי **מדבר שקר תרחק**, לפחות אתה דובר אמת ומטעם זה בלבד אתה ראוי לחיי העולם הבא".

נוסח מצבתו נעתיק כאן קטע נוסף מצוואתו רבי **שלמה זלמן** זצ"ל "המצבה תהיה כרגיל... יש הרשות להוסיף את הדברים כדלהלן: העמיד תלמידים בישיבת קול תורה, והרביץ תורה לרבים". רבנו הגדול, **שהרביץ תורה** לכל כלל ישראל במסירות נפש ודאג לכולם כאבא טוב, הרשה לכתוב על צוואתו רק משפט קצר, מצומצם, שגרתי לכאורה.

על פי ההלכה **מוותר להוסיף** קצת בשבחיו של הנפטר, ובתנאי שלא יגזימו, ועל כן החליט בניו להוסיף עוד שתי מילים על גבי המצבה: "העמיד תלמידים הרבה בישיבת קול תורה, והרביץ מעודו תורה לרבים". זוהי ענוה אמיתית - עד הרגע האחרון!

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת וחב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, יחיא בן לוליה, נעימה בת עזיזה, כרמלה בת סעידה, סעידה מזל בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, יגאל בן מלכה, חסדי מנשה בן רחמה, רפאל ואלברט בני קלרה, חכם יהודה בן חנה פתיא, הרב אלעזר בן שמחה, הרב יוסף אברגיל, יחזקאל ושמואל בני שמחה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, מרים בת זוהרה, אלעזר בן וגינה, שלום בן אורה מורי, ישראל בן שמחה סב, שמואל בן רבקה, אסתר בת שרה, רחל רשל בת קלרה, שלמה בן דונה, חנה בת אסתר דמגי הרב יהודה יאיר, יפה בת לאה, דוד בן איהו, יעקב בן שרה ברסקה, **מנחם הרב עובדיה יוסף בן גורגיה**